

Per Steve Nicoll

Seguim amb aus marines, aquest cop posarem el focus en la llambritja elegant *Thalasseus elegans*. Aquesta espècie té una història curiosa, ja que és originària de la costa oest dels Estats Units i Mèxic.

A principis de juliol de 2023 s'observa per primera vegada a les Balears un exemplar adult al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. L'observador va ser Ryan Wood, un turista "birder" anglès que posteriorment va informar els tècnics del parc i els hi va mostrar fotografies. Per desgràcia no va ser possible reubicar-lo.

La llambritja elegant pertany a la família Laridae que inclou també gavines i fumarells. Es reproduïx a colònies molt denses a la costa i illots des de les costes pacífiques de Mèxic fins a Califòrnia. Passa l'hivern al sud, a Perú, Equador i Xile. A diferència d'altres llambritges, és poc agressiu front als depredadors durant l'època de cria, aprofitant, en canvi, la densitat de les seves colònies i criant a prop d'espècies de gavines més agressives. S'alimenta de peixos que captura al pur estil que caracteritza la seva família, capbussar-se com fletxes a l'aigua.

L'aparició d'aquesta espècie a Europa occidental és un misteri, ja que pràcticament no existeixen cites als Estats Units fora de la costa pacífica, tot i que hi ha diferents teories de la seva procedència, fins i tot que podrien venir d'escapaments d'aus cautives de Sud-amèrica.

Les primeres cites a Europa es remunten als anys 1974 i 1984 a França i Irlanda. A Espanya la primera cita data de 1993 al delta del Llobregat, Barcelona, i després no es torna a citar fins l'any 2002 quan apareixen diversos exemplars al llarg del litoral mediterrani. Sembla ser que a partir de 2009 l'espècie podria haver començat a hibridar en alguna ocasió amb altres espècies del mateix gènere, fet difícilment controlable degut a la inaccessibilitat dels llocs de cria, a més de treure endavant descendència de parelles pures. Degut a això, no va ser oficialment homologat fins l'any 2017, després d'uns resultats de proves genètiques. Des de llavors han estat homologades cites pel comitè de rareses d'uns 65 individus a Espanya, amb un màxim de 6 aus vistes juntes.

Llambritja elegant *Thalasseus elegans*

Llambritja elegant *Thalasseus elegans* al P.N de s'Albufera de Mallorca. Autor: Ryan Wood.

Ha estat observat criant, a vegades entre colònies de llambritja de bec llarg *Thalasseus sandvicensis*, a diversos llocs de la Comunitat Valenciana, Murcia i el Delta de l'Ebre a Tarragona, de moment mai més de dues parelles.

Davant l'expansió dels darrers anys, i toi i que segueix sent considerada una raresa a Espanya, cal esperar que hi hagi més cites a les Balears en el futur. •

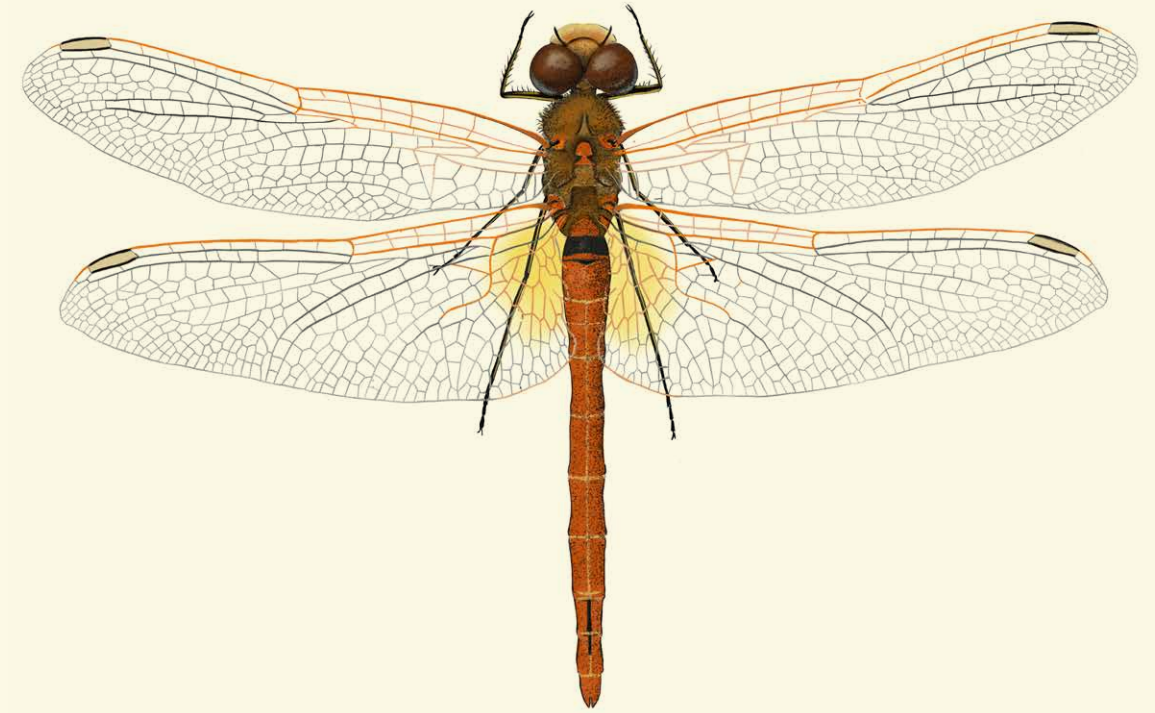
Mapa de distribució. Font: Birds of the World. Cornell Lab of Ornithology.

Una parella de llambritja elegant *Thalasseus elegans* a una colònia de llambritges de bec llarg *Thalasseus sandvicensis* a València. Font: Birdguides. Autor: Massimiliano Dettori

OBSERVACIONS D'ODONATS A LES ILLES BALEARS 2022

Coordinen Marina Tysoe i Maties Rebassa

ILLUSTRACIÓ: CATTI ARTIGUES

Symptetrum fonscolombii

El present anuari recull les cites més interessants d'odonats (cavallets del dimoni i libèl·lules) observats a les Balears durant l'any 2022. Es tracta del quart anuari entorn a aquest grup d'insectes (podeu consultar els números anteriors a Es Busqueret núm. 50, 51 i 53).

Com en els darrers anys, l'elevat nombre de cites rebudes, en aquest cas per part de 56 col·laboradors, ha fet del tot necessari seleccionar únicament les més rellevants per a aquest anuari. Generalment es recullen primeres i darreres cites de l'any, localitats d'interès, grans concentracions d'individus i dades diverses de reproducció. La reducció de cites és òbviament més gran a les espècies més abundants i ben distribuïdes, en canvi per a les més escasses s'han seleccionat una part important de les cites rebudes.

Status

Els símbols emprats són els següents, per a cada illa:

R (Rara). Espècie amb cites històriques molt puntuals, poc esperable a dia d'avui.

E (Escassa). Que s'observa en poca quantitat, en intervals de temps més o menys llunyans.

F (Freqüent). Que s'observa en poca quantitat, en intervals de temps curts.

C (Comú). Que s'observa sovint.

A (Abundant). Que s'observa en grans nombres, essent fàcil de trobar sense cercar-la.

Es (Esperable). Espècie no citada, esperable per la biologia de l'espècie o per característiques de l'illa.

NC (No citada). Espècie no citada.

Fes arribar les teves observacions de manera anual a odonatabalear@gmail.com. Contacta amb nosaltres per a més informació.

LLISTAT D'ESPÈCIES OBSERVADES

Subordre **Zygoptera**

Fam. **Calopterygidae**

Calopteryx haemorrhoidalis

(Vander Linden, 1825)

E (Ma), C (Me), NC (Ei), NC (Fo)

Mallorca

9 de juliol. Es detecta un mascle a Sóller (Llorenç Vicens).

12 a 17 de juliol. Al torrent d'Estellencs es localitzen 2 mascles el dia 12 (Macu Férriz) i 3 mascles i 1 femella el dia 13, confirmant-se una petita població entre les canyes i abatzeres d'una zona de torrent d'on brolla una mica d'aigua i els individus disposen de sol i ombra (Marina Tysoe i Maties Rebassa). Dia 17 de juliol s'hi observa 1 exemplar (Miquel Àngel Dora i Xavier Canyelles).

Menorca

14 de maig. Almenys 10 exemplars, la majoria femelles, al Barranc de Son Boter, Alaior (Josep Florit). Primera cita de l'any.

Fam. **Lestidae**

Lestes barbarus (Fabricius, 1798)

NC (Ma), E/F (Me), NC (Ei), NC (Fo)

Dins el 2022 no s'ha recollit cap cita d'aquesta espècie.

Chalcolestes viridis

(Vander Linden, 1825)

F (Ma), F (Me), E (Ei), Es (Fo)

Mallorca

16 d'octubre a 24 de novembre. Observats entre 1 i 3 exemplars a diferents indrets de Banyalbufar, Pollença, Bunyola, Felanitx, Inca, Campanet i Alcúdia (Javi Quintana, Guillem Alomar, Jason Moss, Maties Rebassa).

14 de desembre. Darrera observació de l'any, amb 4 exemplars aturats als arbres de la ribera del torrent de Santa Ponça, Calvià, (Javi Quintana).

Menorca

9 d'octubre. Mascle i femella ovopositant en tàndem a s'Aranjassa, Ciuta-

1. *Calopteryx haemorrhoidalis*. Mascle. Estellencs, 13 de juliol de 2022. Marina Tysoe.

2. *Chalcolestes viridis*. Mascle. Ariant, 19 d'octubre de 2022. Javi Quintana.

3. *Ischnura elegans*. Femella. Son Saura del Sud, 18 d'abril de 2022. Òscar Garcia.

della (Òscar Garcia). Primera cita de l'any.

Eivissa

16 d'octubre. 2 exemplars a la depuradora de Sant Joan (Jaume Estarelles).

Sympecma fusca

(Vander Linden, 1820)

F (Ma), F (Me), Es (Ei), Es (Fo)

Menorca

26 de juny. 1 exemplar a s'Albufera des Grau, Maó (Òscar Garcia).

Fam. **Coenagrionidae**

Ischnura elegans

(Vander Linden, 1820)

A (Ma), A (Me), A (Ei), E (Fo)

Mallorca

18 d'abril a 20 d'octubre. Observat a diferents localitats d'Alcúdia, Muro, Sa Pobla, Pollença, Felanitx, Villafranca, Capdepera i Llucmajor, amb màxims d'una desena d'exemplars (Jason Moss, Theo Bouten, Paul Cools, Stewart Betts, Javi Quintana, Adrián R. Simoni, Maties Rebassa, Othmar Ortner, Gerd).

Menorca

18 d'abril. 1 exemplar a Son Saura del Sud, Ciutadella (Òscar Garcia).

4 d'octubre. 1 exemplar a Sant Clement, Maó (Òscar Garcia).

Eivissa

2 exemplars en còpula el 31 de maig a l'Estany Pudent (Santiago Costa).

Coenagrion scitulum

(Rambur, 1842)

E (Ma), E (Me), NC (Ei), NC (Fo)

Dins el 2022 no s'ha recollit cap cita d'aquesta espècie.

Coenagrion caerulescens

(Fonscolombe, 1838)

NC (Ma), E (Me), NC (Ei), NC (Fo)

Dins el 2022 no s'ha recollit cap cita d'aquesta espècie.

Erythromma viridulum

(Charpentier, 1825)
F (Ma), NC (Me), NC (Ei), NC (Fo)
Mallorca

15 de maig. Parella copulant i altres 3 mascles a Maristany, Alcúdia (Maties Rebassa). Primera cita de l'any.
31 de maig a 7 de setembre. Observada a s'Albufera de Mallorca (Stewart Betts).
14 de juny. 3 exemplars a la depuradora de Binissalem (Maties Rebassa).
11 de setembre. Més de 100 exemplars a la bassa del Pla de Lanzell (Maties Rebassa). Darrera cita de l'any.

Erythromma lindenii

(Selys, 1840)
E (Ma), E (Me), Es (Ei), Es (Fo)
Mallorca

9 de maig a 14 de juny. Observada a s'Albufera de Mallorca, amb màxim de 5 exemplars al juny (Jason Moss, Stewart Betts).

4. *Erythromma lindenii*. Mascle. S'Albufera de Mallorca, 2 de juny de 2022. Stewart Betts.

Ceriagrion tenellum

(Villers, 1789)
C (Ma), C (Me), E (Ei), NC (Fo)
Mallorca

9 de maig a 18 de maig. 1 exemplar a s'Albufera de Mallorca (Jason Moss) i 2 exemplars, mascle i femella, posats

a la vegetació de la vorera del camí des Polls tant el 13 com el 18 de maig (Adrián R. Simoni).

Subordre Anisoptera

5. *Ceriagrion tenellum*. Femella. S'Albufera de Mallorca, 13 de maig de 2022. Adrián R. Simoni..

Fam. Aeshnidae

Aeshna mixta Latreille, 1805

A (Ma), F/A (Me), C (Ei), Es (Fo)
Mallorca

2 de setembre a 9 de desembre. Observada a s'Albufera de Mallorca, embassament de Mortitx, torrent de Sant Jordi i Albufereta (Maties Rebassa, Stewart Betts, Javi Quintana, Jason Moss). Xifra màxima de 15 exemplars el 2 de novembre a s'Albufera de Mallorca (Maties Rebassa).

Dragonera

21 d'octubre a 7 de novembre. 1 exemplar (Jason Moss).

Cabrera

23 d'octubre. 1 exemplar patrullant darrera la platgeta del Port (Maties Rebassa).

Menorca

22 de juliol. 1 exemplar a Sant Clement, Maó (Òscar García).

Eivissa

9 d'octubre a 30 d'octubre. Observats entre 1 i 4 exemplars a la depuradora de Sant Joan, incloses 2 femelles ovopositant el dia 16 i 3 mascles el dia 20 (Jaume Estarelles).

Aeshna affinis Vander Linden, 1820

E (Ma), E (Me), NC (Ei), NC (Fo)

Dins el 2022 no s'ha recollit cap cita d'aquesta espècie.

Aeshna isoceles (Müller, 1767)

F (Ma), E/C (Me), NC (Ei), NC (Fo)
Mallorca

7 de febrer. Un registre aïllat i molt primerenc a s'Albufera de Mallorca, amb 2 exemplars (Stewart Betts). No es torna a veure fins dia 26, quan es localitzen 4 mascles a la mateixa zona humida (Maties Rebassa).

2 de maig a 17 de juny. Observat a s'Albufera de Mallorca, a Maristany, a s'Albufereta i a la cresta del Puig d'Inca, amb un màxim de 6 exemplars a la mateixa zona (Stewart Betts, Maties Rebassa, Jason Moss, Paul Cools).

7 de setembre. Es localitza 1 mascle a sa Font de Son Sant Joan, a s'Albufera (Stewart Betts).

6. *Aeshna mixta*. Mascle amb l'abdomen deformat. S'Albufera de Mallorca, 2 de novembre de 2022. Maties Rebassa.

7. *Aeshna isoceles*. Mascle. S'Albufera de Mallorca, 12 de maig de 2022. Maties Rebassa.

8. *Anax imperator*. Femella. Cases del Galatzó, 8 de maig de 2022. Javi Quintana.

9. *Anax parthenope*. Mascle. S'Estanyol de Llucmajor, 20 d'octubre de 2022. Javi Quintana.

10. *Anax ephippiger*. Mascle. S'Estanyol de Llucmajor, 20 d'octubre de 2022. Javi Quintana.

Anax imperator Leach, 1815
C (Ma), C (Me), F (Ei), E (Fo)
Mallorca

26 d'abril. Primera cita de l'any, 1 exemplar a s'Albufera de Mallorca (Theo Bouten). Nombroses cites d'aquesta espècie a partir d'aquesta data i durant tota la primavera i estiu, a diferents indrets (Puig d'Inca, Sant Llorenç des Cardassar, Felanitx, Maristany, talaia d'Albercutx, Ternelles, Mortitx, La Gola de Pollença, Torrent de Pareis, Bassa de Son Fe a Alcúdia, Torrent de sant Jordi, Pla de Lanzell, Cap Salines...).

8 de maig. 2 mascles i 1 femella ovopositant a les cases de Galatzó, Calvià (Javi Quintana).

28 de setembre. 1 exemplar a Villafranca de Bonany (Pere).

16 d'octubre. 1 exemplar en un safareig de Banyalbufar (Javi Quintana).

1 de novembre. Darrera cita de l'any. 2 mascles a s'Albufera de Mallorca (Jason Moss).

Menorca

17 de maig. 1 femella al castell de Santa Àgueda, Ferreries (Josep Florit).

13 de juliol. 1 exemplar a s'Albufera des Grau (Òscar Garcia).

Eivissa

8 de maig. 1 exemplar a Can Toni d'en Jaume Negre, Sant Joan, sobrevolant els camps (Jaume Estarelles).

31 de juliol. 2 exemplars a la depura-

dora de sant Joan, 1 d'ells depredant i devorant 1 *Crocothemis erythraea* (Jaume Estarelles). L'espècie es veu a la mateixa zona fins el dia 11 de setembre.

Anax parthenope (Selys, 1839)
C (Ma), C (Me), F (Ei), E (Fo)
Mallorca

13 de maig a 16 de novembre. Observada a Maristany, Son Real, Can Cuirassa, Puig de Maria, s'Albufera, la Gola de Pollença, Mortitx, Torrent de Sant Jordi, Felanitx, depuradora de s'Illot, Pla de Lanzell, Sant Llorenç des Cardassar, S'Estanyol, i Mondragó (Paul Cools, Stewart Betts, Maties Rebassa, Jason Moss, André Jansen, Javi Quintana, Herrald Damen).

11 de setembre. Més de 20 exemplars, amb còpules, a la bassa del Pla de Lanzell, Villafranca (Maties Rebassa).

20 d'octubre. Fins a 5 exemplars a s'Estanyol de Llucmajor (Javi Quintana).

16 de novembre. 1 còpula tardana a s'Albufera de Mallorca (Maties Rebassa).

Dragonera

27 d'agost a 1 d'octubre. Presència continuada (Jason Moss, Marina Tysoe, Maties Rebassa), amb màxims de 30 exemplars el 12 de setembre (Jason Moss).

Cabrera

23 d'octubre. 2 exemplars volant darrere la platgeta del Port (Maties Rebassa).

Menorca

19 d'abril. Primera cita de l'any, 1 exemplar mort a la necròpolis de Cala Morell, Son Morell Nou (Josep Florit).

Eivissa

7 de maig a 19 de juny. Observat a la depuradora de Sant Joan, amb 1 femella ovopositant el 7 de maig i 5 de juny (Jaume Estarelles).

Anax ephippiger (Burmeister, 1839)
F (Ma), E (Me), E (Ei), Es (Fo)
Mallorca

8 d'abril. Primera cita de l'any. Parella ovopositant més un altre mascle a s'Albufera de Mallorca (Maties Rebassa).

19 d'abril. 1 exemplar a la depuradora de Binissalem (Maties Rebassa).

20 d'octubre. 5 exemplars, 4 mascles i 1 femella ovopositant a s'Estanyol de Llucmajor (Javi Quintana).

27 d'octubre. 1 exemplar al Cap de Ses Salines (Jason Moss). Darrera cita de l'any.

Dragonera

31 d'abril. 3 exemplars (Maties Rebassa).

27 d'agost. 1 exemplar (Jason Moss).

11. *Orthetrum cancellatum*. Mascle. S'Albufera de Mallorca, 31 de maig de 2022. Adrián R. Simoni.

Fam. Libellulidae

Orthetrum cancellatum

(Linnaeus, 1758)
A (Ma), A (Me), F (Ei), NC (Fo)
Mallorca
27 d'abril. Primera cita de l'any. 2 mascles joves a s'Albufera de Mallorca

(Maties Rebassa).
8 de maig a 10 de setembre. Es veu freqüentment a diferents localitats, com ara Maristany, Capdepera, Felanitx, s'Albufera, Ternelles, Cala de Sant Vicenç, Bassa de Son Fe, Torrent de Sant Jordi, i Puig d'Inca (Gregor Imbusch, Paul Cools, Jason Moss, Stewart Betts, Javi Quintana, Bartolomé Bosch, Ferenc Kósa), amb

un màxim de 9 exemplars al Torrent de Sant Jordi el dia 5 de juliol (Maties Rebassa). Es veuen exemplars alimentat-se d'insectes al vol al Torrent de s'Estornell a Lloseta, mentre que a la zona d'Es Forcadet de s'Albufera 1 exemplar presenta diversos individus de Ceratopogonidae a les seves ales (Adrián R. Simoni)
18 d'octubre. Darrera cita de l'any. 1 mascle volant a Raixa, Bunyola, per dins l'olivar (Matilde).

Eivissa
1 de maig a 5 de juny. Es veu per diferents localitats del municipi de Sant Joan (Jaume Estarelles).

Orthetrum coerulescens

(Fabricius, 1798)
F/A (Ma), F/A (Me), E (Ei), NC (Fo)
Mallorca
15 de maig. Primera cita de l'any. 1 mascle a Escorca (Paul Cools).
5 de juliol. 30 exemplars al Torrent de sant Jordi (Maties Rebassa).
25 de juliol. 1 exemplar a Alaró (Stephanie Beckers).
8 d'agost. 5 mascles a Felanitx (Jason

12. *Orthetrum coerulescens*. Mascle. Ariant, 19 d'octubre de 2022. Javi Quintana.

13. *Sympetrum fonscolombii*. Tàndem. S'Estanyol de Llucmajor, 20 d'octubre de 2022. Javi Quintana..

Moss).
19 d'octubre. Darrera cita de l'any. 1 mascle a Ariant, a una petita bassa (Javi Quintana).
Menorca
20 de juny. 1 mascle a Alaior (Douwe Hoekstra).

Sympetrum fonscolombii

(Selys, 1840)
A (Ma), A (Me), F/A (Ei), F/A (Fo)
Mallorca
28 de març. Primera cita de l'any. 1 mascle al Comú de baix, Muro (Maties Rebassa).
4 de maig. Gran concentració de femelles (més d'un centenar) a zones boscoses des Comú i Ses Puntes, a s'Albufera de Mallorca (Maties Rebassa).
21 de setembre. 1 exemplar a Sóller (Annabel).
15 d'octubre. Una desena, tant mascles com femelles, a s'Albufereta (Javi Quintana).
5 de novembre. 3 exemplars (amb mascles i femelles) a Portals Vells (Matilde).
27 de novembre. Darrera cita de l'any. 1 mascle fent vols curts a la platja de Son Real (Cati Artigues i Toni Muñoz).

Dragonera
8 de maig. 1 exemplar sortint de l'exúvia a la pila de darrere el mollet (Maties Rebassa).

16 d'octubre. 6 mascles i 3 femelles (Marina Tysoe).
Cabrera
23 d'octubre. 1 exemplar volant darrere la platgeta del Port (Maties Rebassa).
Menorca
23 d'octubre. Diversos exemplars a Coves Velles, Es Mercadal (Josep Florit).
Eivissa
9 d'octubre. 4 exemplars a Can Toni d'en Jaume Negre, Sant Joan, sobre-volant els camps (Jaume Estarelles).
12 d'octubre. 1 exemplar a Sant Josep de sa Talaia (Dirk Anseeuw).

Formentera
8 d'octubre. 1 exemplar femella a Es Pujols, davant Illa de s'Aigua Dolça (Marina Tysoe).

Sympetrum striolatum

(Charpentier, 1840)
A (Ma), A (Me), A (Ei), Falta info (Fo)
Mallorca
4 de gener. 3 exemplars al Puig de Sant Martí (Jason Moss).
19 d'octubre. Almenys 13 exemplars a la bassa d'Ariant (Javi Quintana).
9 de desembre. Almenys 15 exemplars, amb diverses parelles en tàn-

14. *Sympetrum striolatum*. Femella vella. S'Albufereta, 30 de desembre de 2022. Cati Artigues.

dem i ovopositant, a la Gola de Pollença (Maties Rebassa).

30 de desembre. Darrera observació de l'any. 1 femella a s'Albufereta, camí de l'aguait de sa Barcassa (Cati Artigues i Toni Muñoz).

Eivissa

2 de gener. Primera observació de l'any. 7 exemplars a la depuradora de

Sant Joan. Tàndems i femelles ovopositant (Jaume Estarelles).

6 de novembre. 2 tàndems i una altra femella a la depuradora de Sant Joan (Jaume Estarelles).

Formentera

31 de maig. 1 exemplar a l'Estany Pu-dent (Santiago Costa).

Sympetrum meridionale
(Selys, 1841)
NC (Ma), C (Me), NC (Ei), NC (Fo)
Menorca

16 de juny. 1 exemplar (Josep Florit).

15. *Sympetrum meridionale*. 16 de juny de 2022. Josep Florit.

16. *Crocothemis erythraea*. Mascle teneral. Maó, 2 d'agost de 2022. Josep Florit.

17. *Trithemis annulata*. Mascle. S'Albufera de Mallorca, 7 de setembre de 2022. Stewart Betts.

Crocothemis erythraea
(Brullé, 1832)
A (Ma), A (Me), A (Ei), A (Fo)
Mallorca

8 d'abril. Primera cita de l'any. 1 exemplar a Sa Roca, s'Albufera de Mallorca (Maties Rebassa).

13 de maig a 5 de novembre. S'observa a Maristany, Portals Vells, s'Albufera, torrent de sant Jordi, Ternelles, Campos, Mortitx, bassa de Son Fe, Felanitx, Ariant i s'Estanyol, entre d'altres llocs (Stewart Betts, Paul Cools, Rafel Mas, Joan Carles Salom, Jason Moss, Javi Quintana, Maties Rebassa, Matilde).

11 de setembre. Més de 25 exemplars, amb ovoposicions, a la bassa de Pla de Lanzell (Maties Rebassa).

16 de novembre. Darrera observació de l'any, 1 mascle a s'Albufera (Maties Rebassa).

Menorca

18 de maig. 1 exemplar a Son Morell Nou, Ciutadella (Josep Florit).

9 de setembre. 1 exemplar a Ciutade-

lla (Saúl Rodríguez).

8 d'octubre. 1 exemplar as Torretó, Ciutadella (Óscar Garcia).

Eivissa

1 de maig. 1 femella a Can Toni d'en Jaume Negre, Sant Joan (Jaume Estarelles).

20 de maig. 5 exemplars, amb femella ovopositant, a Can Toni d'en Jaume Negre, Sant Joan (Jaume Estarelles).

31 de juliol. 3 mascles i 1 femella, aquesta depredada per Anax imperator, a la depuradora de Sant Joan (Jaume Estarelles).

25 de setembre. 1 exemplar a Escorca (Rosa Bosch).

13 de novembre. Darrera cita de l'any. 1 mascle a s'Albufera de Mallorca (Javi Quintana).

Trithemis annulata
Palisot de Beauvois, 1807
F (Ma), NC (Me), NC (Ei), NC (Fo)
Mallorca

26 de maig. Primera cita de l'any, amb 1 exemplar a Maristany, Alcúdia (Maties Rebassa).

11 de setembre. 25 exemplars a la bassa del Pla de Lanzell (Maties Rebassa).

Trithemis kirbyi (Beauv, 1805)
Nova espècie per a les Balears.
Mallorca

11 a 15 de setembre. 1 mascle a Ternelles (Stewart Betts).

Eivissa

1 de maig. Primera cita de l'any. Mascle i femella a Can Toni d'en Jaume Negre (Jaume Estarelles).

18 de setembre. 1 exemplar a Sant Antoni de Portmany (Hugo Van Nueten).

30 de setembre. 1 exemplar a Ses Salines d'Eivissa (Thomas Sta).

27 d'octubre. 1 mascle a Santa Eulàlia del Riu (John Lyden).

6 de novembre. Darrera cita de l'any. 1 femella en camps de secà a Can Toni d'en Jaume Negre (Jaume Estarelles).

18. *Trithemis kirbyi*. Mascle. Ternelles, 15 de setembre de 2022. Stewart Betts..

19. *Selysiothemis nigra*. Mascle. S'Albufera de Mallorca, 7 de juliol de 2022. Maties Rebassa.

Selysiothemis nigra

(Vander Linden, 1825)

E/C (Ma), NC (Me), NC (Ei), NC (Fo)
Mallorca

14 de juny. Primera cita de l'any. 1
exemplar a Felanitx (Jason Moss).

7 de juliol. 6 exemplars a s'Albufera de
Mallorca, 5 al Forcadet i 1 a Sa Roca
(Maties Rebassa).

27 de setembre. Darrera cita de l'any. 1
exemplar al torrent de Sant Jordi (Ma-
ties Rebassa). •

Plantarum balearicum

Per Miquel Rodríguez

Femeniasia balearica

El socarrell bord, *Femeniasia balearica* (J.J. Rodr.) Susanna, és un petit arbust en forma de coixinet espinós, característic del litoral nord de Menorca. Pertany a la família de les compostes i va ser descrit el 1869 pel botànic maonès J.J. Rodríguez Femenias com a *Centaurea balearica*. No va ser fins passat

més d'un segle que A. Susanna va descriure el gènere *Femeniasia* per incloure-hi l'espècie, tot dedicant-lo a qui fou el seu descobridor. El socarrell bord es reconeix fàcilment per les seves característiques espines acabades en tres puntes.